

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittyymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi

yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Itä-Suomen yliopisto tukee vahvuusalueidensa kehittymistä nykyistä systemaattisemmilla ja tiiviimmillä kansallisilla ja kansainvälisillä strategisilla kumppanuuksilla.

Yliopisto parantaa kasvatustieteellisen alan tutkimustoiminnan edellytyksiä ja lisää opettajankoulutuksen vetovoimaisuutta ja tutkintojen työelämäkelpoisuutta. Yliopisto on päättänyt keskittää kasvatustieteiden tutkimuksen ja opettajankoulutuksen sekä harjoittelukoulutoiminnan Joensuuhun. Siirto toteutuu vuonna 2018.

Itä-Suomen yliopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu ja Savonia-ammattikorkeakoulu vahvistavat laaja-alaista koulutusyhteistyötä sekä koulutuksen ja tki - tukipalvelujen järjestelyjä. Yhteistyön tavoitteena on opintopolkujen sujuvoittaminen ja opintojen työelämärelevanssin lisääminen, TKI-toiminnan alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen ja yhteisten korkeakoulupalvelujen järjestäminen.

Itä- ja Kaakkois-Suomen korkeakoulutuksen vaikuttavuuden ja alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi syvennetään yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Yliopisto vahvistaa tutkimuksen profiilialueilla aktiivisesti toimivia kansainvälisiä verkostoja ja kumppanuuksia, kuten YERUN- verkosto. Yliopiston tavoitteena on lisätä kansainvälisyyttään tutkintomarkkinointia kehittämällä. Toteutamme koulutusvientä Finland University Oy:n kautta. Yliopisto on mukana vuonna 2018 perustetussa kuuden johtavan eurooppalaisen yliopiston muodostamassa European Bioeconomy University allianssissa.

Yliopiston hallituksen 11.4.2016 tekemän päätöksen mukaisesti Savonlinnan kampuksen opettajankoulutuksen ja Savonlinnan normaalikoulun toiminnat siirrettiin Joensuun kampukselle 1.8.2018 alkaen. Savonlinnan kampukselle valittiin uusia opiskelijoita viimeisen kerran 2017.

Opettajankoulutuksen osalta uudet yhtenäiset opetussuunnitelmat hyväksyttiin keväällä 2018. Merkittävien uudistusten oli kasvatustieteellisen alan yhtenäisen kandidaattivaiheen toteuttaminen ja sivuainetarjonnan monipuolistaminen. Tämän myötä on huomioitu erilaisten kelpoisuuskompleksien opiskelu perusopetuksen työelämätarpeisiin. Erityistä huomiota kiinnitettiin kahden kampuksen opiskelijoiden opintojen keskeyttämättömän opiskelun turvaamiseen. Kampussiirrosta huolimatta kasvatustieteellisen alan tutkintojen määrä koheni vuonna 2018.

Savonlinnan kampuksen toiminnot päättyivät 31.7.2018. Opettajankoulutusyksikön ja normaalikoulun aktiivinen toiminta päättyi touko-kesäkuun vaihteessa. Käytännön muuttotoimia suoritettiin soveltuvin osin jo toukokuun aikana ja täysipainoisesti kesäkuun aikana.

Kampussiirtoon liittyvät tilamuutokset ja rakennustoimenpiteet käynnistyivät suunnitellusti vuoden 2018 alussa. Merkittävimmät muutokset kohdentuivat opettajankoulutuksen taito- ja taideaineiden tiloihin. Normaalikoulun toisen yksikön rakentaminen eteni aikataulun mukaisesti. Opettajankoulutuksen tilat valmistuivat kesäkuussa 2018 ja ne kalustettiin ja varusteltiin ennen lukuvuoden alkua. Rantakylän kaupunginosaan sijoittuva normaalikoulu valmistui marraskuun lopussa ja tilojen varustelu toteutui joulukuun aikana. Uuden normaalikouluyksikön toiminta käynnistyi elokuussa 2018 väliaikaisissa tiloissa. Uuden koulun tiloissa toiminta käynnistyi 1.1.2019. Kampussiirron myötä opettajankoulutuksen toiminta laajeni ja edellytti henkilöstöresurssin kasvattamista erityisesti normaalikoulun osalta. Keskittämisen myötä Joensuun kampukselle muodostui koulutusala - ja opintotarjonnaltaan Suomen monipuolisin opettajankoulutusyksikkö.

Yliopiston sisäisten toiminnallisten kehittämistoimien rinnalla Joensuun vetovoimaisuutta kampuskaupunkina on kehitetty yhteistyössä kaupungin ja sidosryhmien kanssa. Joensuu on investoinut merkittävästi opiskelijakaupungin infrastruktuuriin. Opiskelija-asuntorakentaminen edistyi lähes suunnitellusti. Rakennusteknisten syiden takia osa kohteista myöhästyi hieman, mutta paikallinen opiskelija-asuntoyhtiö oli varautunut hyvin siirtymäkauden väliaikaismajoitusjärjestelyin. Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen kaksi uusista kohteista valmistuu vuoden 2019 kesän aikana. Opiskelijoiden näkökulmasta kampussiirto ei aiheuttanut merkittäviä ongelmia asunnon saamisessa. Liikuntahallin suunnittelu käynnistyi yhdessä Joensuun kaupungin kanssa syksyllä 2018. Lisäksi Itä-Suomen yliopisto on panostanut merkittävästi oppimisympäristöjen kehittämiseen ja opettajankoulutuksen innovatiivisten tilojen rakentamiseen ja varustamiseen. Näillä keinoin on kyetty ennakoimaan ja luotu perusta opettajankoulutuksen tulevalle kehittämiselle.

Kokoavasti voidaan todeta, että huolellisen suunnittelun ja henkilöstön ja opiskelijoiden osallistumisen myötä kampussiirto on toteutunut onnistuneesti. Opettajankoulutuksen keskittämisen myötä kasvatustieteellisen alan tutkimuksellinen ja koulutuksellinen yhteistyö muiden tieteenalojen tutkijoiden kanssa on aktivoitunut ja realisoitunut muun muassa yhteisinä monitieteisinä tutkimushankehakuina. Koulutuksen monipuolistuneet mahdollisuudet ja vapaa sivuaineoikeus ovat lisänneet opiskelijoiden valintamahdollisuuksia ja tämä on opiskelijapalautteen perusteella koettu myönteisesti. Opiskelijoiden kiinnittymistä Joensuun kampukseen on tuettu tekemällä yhteistyötä ainejärjestöjen kanssa ja tehostetun opiskelijatutoroinnin avulla.

Samanaikaisesti alan tutkimuksen ja koulutuksen ympärille on rakentumassa yhdessä Joensuun kaupungin, alueen yritysten ja koulutusorganisaatioiden monitieteinen innovaatioekosysteemi. Kehittyvän innovaatioekosysteemin tavoitteena on laaja alueellinen vuorovaikutus, yhteinen oppiminen ja vaikuttavuus

yliopiston ja sen eri sidosryhmien kanssa sekä tutkimuksen että koulutuksen osa-alueilla.

Innovaatioekosysteemeissä on mukana Joensuun ja lähiseutujen laaja kouluverkosto, joka tarjoaa yhdessä yliopiston normaalikouluyksiköiden kanssa ainutlaatuisen mahdollisuuden monitieteiseen tutkimus- ja kokeilutoimintaan oppimisympäristöjä kehitettäessä.

Yliopistolla, Karelia-ammattikorkeakoululla ja Savonia ammattikorkeakoululla on kumppanuussopimus yhteistyöstä ja tähän liittyvä toimenpideohjelma vuosille 2017 -2020. Toimenpideohjelma on päivitetty joulukuussa 2018.

Korkeakoulut ovat laatineet koulutusyhteistyön puitesopimuksen. Opetusyhteistyötä tehdään erityisesti ICT-, biotalous sekä terveysaloilla. Myös kieliopinnoissa ja kulttuurintutkimuksen aloilla on opetusyhteistyötä. Opetusyhteistyön kärjeksi on rakennettu ainutlaatuiset kolmen korkeakoulun yhteiset ICT-opinnot. Ensimmäisen syklin ICT-alan opinnoista toteutetaan vajaa puolet yhteistyössä. Päällekkäisestä koulutuksesta on luovuttu Joensuussa ja Kuopiossa. Kehitettyä mallia sovelletaan muiden alojen opetusyhteistyössä. Yhteinen Biotalouden erikoistumiskoulutus käynnistyi syksyllä 2018.

Korkeakouluilla on yhteiset asiakkuuspäälliköt sekä Joensuussa että Kuopiossa. Asiakkuuspäälliköt edistävät korkeakoulujen ja yritysten rajapinnalla tehtävää yhteistyötä, kuten harjoittelu- ja opinnäyteyhteistyötä sekä palvelututkimusta. Yrittäjyysopintoja toteutetaan kolmen korkeakoulun yhteistyönä. Karelia-ammattikorkeakoulun ja yliopiston yhteistyössä toteutettu DRAFT-innovaatio-ohjelmaa käynnistyi myös Savonia-ammattikorkeakoulussa syksyllä 2018.

Korkeakoulut ovat tiivistävät yhteistyötä alueiden muiden toimijoiden kanssa kansainvälisten opiskelijoiden sekä osaajien saamiseksi korkeakouluihin ja jäämään alueelle. Korkeakoulut järjestävät yhteiset henkilöstön ja opiskelijoiden liikuntapalvelut Joensuussa ja Kuopiossa. Korkeakouluilla on yhteinen sopimuslakimies ja yhteisiä tukipalveluresursseja on suunnitteilla erityisesti yrittäjyys- ja innovaatio toimintaan. Henkilöstölle toteutetaan yhteistä osaamisen kehittämistä tukevaa koulutusta.

Korkeakouluilla on yhteiskäyttöisiä infrastruktuureja ja palveluita, kuten suun terveydenhoidon oppimisklinikka, vesilaboratorio, tarkkuustekniikka ja puhdastila.

Kuopion Savilahteen on rakenteilla kampusalue, jossa yhdistyvät yliopiston, ammattikorkeakoulun, ammatillisen koulutuksen ja tutkimuslaitosten monialaiset, osittain yhteiskäyttöiset ja avoimet tutkimus-, kehitys- ja innovaatio- sekä oppimisympäristöt. Alueella toimii korkeakoulujen lisäksi KYS, kehittämis- ja tutkimuslaitoksia ja yli 200 yritystä. Osaamiskeskittymässä yhdistyy opiskelu, TKI ja palvelutoiminta sekä mahdolliset yhteiskäyttötilat.

Yliopisto osallistuu sekä Pohjois-Karjassa että Pohjois-Savossa alueellisen insinööri koulutuksen tarveselvitykseen. Tarveselvityksen pohjalta tehdään ratkaisut mahdollisista koulutustarpeista, joihin yliopisto voi vastata yhteistyökorkeakoulujen kanssa.

Yliopisto toteuttaa Kainuussa ja Kymenlaaksossa sosiaalityön kehittämishankkeet, joissa tavoitteena on vahvistaa alueen sosiaalista kestävyyttä. Hankkeissa edistetään tutkimuspohjaista innovaatio toimintaa ja koulutetaan yhteensä 50 sosiaalityöntekijöitä, jotka toimivat alueellaan kehittämisosaajina.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Itä-Suomen yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä pitkää valmentautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017. Yliopisto tukee toisen asteen kanssa tehtävällä laaja-alaisella yhteistyöllä myös opiskelijarekrytointia.

Yliopisto uudistaa oppimisympäristöjä, tavoitteenaan lisätä koulutuksen vetovoimaa sekä parantaa oppimisen edellytyksiä ja oppimistuloksia. Yliopisto vahvistaa opiskelijoiden ja opettajien digitaalisia valmiuksia ja kehittää tätä tukevaa koulutusta.

Yliopisto lisää oppimisympäristöratkaisuilla mahdollisuuksia ympärivuotiseen sekä ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun. Kesälukukausi vakiinnutetaan ja sitä kehitetään osana normaalia opetusta ja ohjausta. Yliopisto kehittää menettelyjä helpottamaan ja joustavoittamaan työelämään siirtymistä opiskelun loppuvaiheessa. Yliopisto ottaa Kyvyt.fi -ePortfolio- palvelun käyttöön kaikille opiskelijoille vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto tehostaa kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijarekrytointiaan ottaen huomioon EU/ETA -alueen ulkopuolisille opiskelijoille käyttöön otettavat lukuvuosimaksut.

Yliopisto on osallistunut alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Vuodesta 2020 opiskelijavalinnassa painottuu ylioppilastutkintoon perustuva todistusvalinta, jonka avulla valitaan vähintään puolet opiskelijoista hakukohteisiin. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Valituista ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan tulevien osuus on 60 - 80 % alasta riippuen. Yliopisto on mukana kansallisessa opiskelijavalintojen kärkihankkeessa, jossa vastaa oikeustieteiden yhteisvalinnan koordinoinnista. Yliopisto aloitti myös hankkeen osahankkeena sähköisen osaamisen (sähköinen valintakoe) selvitystyön. Selvitys jatkuu vuonna 2019.

Avoin yliopisto, kampuskaupungit sekä useat kampuskaupunkien ympäristökunnat sopivat vuonna 2017 lukioyhteistyöstä. Kuopion kaupungin lukioissa opetustyhteistyö käynnistyi syksyllä 2017 ja on laajentunut syksyllä 2018 Joensuun kaupungin lukioihin ja toiminta on käynnistymässä Pohjois-Karjalan kuntien lukioiden kanssa. Yhteistyölukioissa voi jatkossa suorittaa yliopiston kursseja.

Yliopistossa perustutkintokoulutuksen kehittämisen tukena on ohjauksen, opiskeluhyvinvoinnin ja työelämäyhteyksien kehittämisohjelma vuosille 2018-2020, mikä edistää myös yliopiston strategista tavoitetta olla Suomen paras yliopistollinen oppimisympäristö vuonna 2020. Kehittämisohjelman päätavoitteina on taata opiskelijoille hyvä ensimmäinen opiskeluvuosi (erityisesti alkuohjauksen syventäminen: tukea opintojen aloittamiseen, sitoutuminen opintoihin), sujuvan oppimisen tukirakenteet mm. ohjausta kehittämällä sekä vahvistaa opiskelijoiden työelämäorientaatiota. Työelämäyhteistyötä pyritään vahvistamaan myös tunnistamalla entistä paremmin yhteistyön mahdollisuuksia opetuksessa ja opetussuunnitelmissa. Ohjelman puitteissa on vuonna 2018 käynnistetty uusimuotoinen tuutorointi ja orientaatio, jaettu kannustinrahaa ohjauksen kehittämiseksi sekä perustettu laitoskohtaiset työelämätiimit tukemaan opetussuunnitelmatyötä ja opiskelijoita.

Yliopiston oppimisympäristöjen kehittämistilanteen väliarviointi valmistui keväällä 2018. Väliarviointi suuntaa oppimisympäristöjen kehittämistyötä vuosille 2018-2020 strategisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Ympärivuotisen sekä ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun edistämiseksi on otettu käyttöön esim. yhteistenttiminen eli tenttievierailut (EXAM yliopistoissa voi suorittaa toisen EXAM yliopiston tenttejä, oikeustiede) salitenttiminen (yhtäaikaisesti järjestetään eri yliopistoissa sama tentti; esim. erikoislääkärikoulutus) sekä avattu kirjastojen 24/7 -tilat.

Itä-Suomen yliopiston opettajille on tarjottu käänteisen opetuksen koulutusta systemaattisesti vuodesta 2016 lähtien. Flippaus eli käänteinen lähestymistapa opetukseen sekä siihen liittyvä oppimisen kulttuurin muutos on otettu Itä-Suomen yliopistossa laajamittaisesti käyttöön, ja malli kehittyy edelleen. European Association for Practitioner Research on Improving Learning (EAPRIL) valitsi parhaaksi eurooppalaiseksi tutkimuksen ja käytännön opetuksen ja oppimisen projektiksi Itä-Suomen yliopiston "Flipping Finland" - kehittämistoiminnan ensimmäisenä suomalaisena projektina marraskuussa 2018.

Opiskelijavalintojen osalta kevään 2020 opiskelijavalintauudistus on lisännyt alakohtaista keskustelua yhteistyöstä. Siirto-opiskelijavalintoja on kehitetty edelleen. Hakupainealoista kauppatieteet eivät enää rajoita siirtohakua alan sisällä yliopistosta toiseen. Myös oikeustieteellisellä alalla siirtohaku on mahdollistettu.

Ennakoitavuutta ja pysyvyyttä on haettu vahvistamalla opetussuunnitelmat lukuvuosille 2018-2021.

Yliopiston tavoitteena on lisätä kansainvälisyyttään tutkintomarkkinointia kehittämällä.

Tutkintomarkkinointia ja koulutusvientiä toteuttaa Finland University Oy. Vuonna 2018 merkittävimmät Finland Universityn kautta toteutuneet koulutuspalvelut olivat 25 namibialaisopettajan Master's degree Programme in Primary Education -maisteriohjelma sekä 25 indonesialaisen varhaiskasvatuksen yliopistonopettajan "Early Childhood Education" - ohjelma.

Vuonna 2017 kansainväliseen kesäkouluun osallistui 130 opiskelijaa, josta 46 maksavaa. Kesäkoulun toiminta on integroitu yliopiston vakituiseksi toiminnaksi.

Kehittämistoimissa on panostettu erityisesti kansainvälisten maisteriohjelmien tukipalvelujen sekä kansainvälisten opiskelijoiden tarvitsemien tukipalvelujen laadun parantamiseen.

Itä-Suomen yliopisto koordinoi DigiCampus kärkihanketta. Yliopisto on mukana 18 kärkihankkeessa (<http://www.uef.fi/fi/korkeakoulutuksen-karkihankkeet>)

Yliopistolla on erinomaiset valmiudet jatkuvan oppimisen ja sitä tukevien menetelmien kehittämiseen. Yliopiston vahvuutena on koulutustarjonnan laaja-alaisuus ja koulutusohjelmien monitieteisyys. Yliopistossa on toimiva aikuiskoulutusorganisaatio sekä yhdessä työelämän kanssa kehitettyjä toimintamalleja myös täsmäkoulutuksen tarjoamiseen. Yliopisto on vahvistanut opiskelijälähtöistä ohjauksen, neuvonnan ja tiedotuksen kehittämistä ja rakentanut sekä yliopistotason että koulutusalaakohtaisia työelämäyhteyksiä mm. pilotoimalla täysin uuden tyyppistä, vahvasti ennakoititietoon perustuvaa tarvelähtöistä koulutuksen kokonaisuutta. Osana toimintamallia on valmennettu työelämäfasilitaattoreita, jotka edistävät räätälöityjen koulutuspolkujen tuotteistamista sekä työnantajan että oppijan tarpeisiin.

Strategisella rahoituksella on käynnistetty uusien jatkuvan oppimisen monimuotoisten osaamiskokonaisuuksien tuotteistaminen, selvitetty avoimen yliopiston opintotarjonnan edelleen laajentamisesta sekä käynnistetty avointen MOOC-kurssien valmistelu. Toimintamallin rakentamisen yhteydessä on uudistettu merkittävästi sisäisiä toimintarakenteita.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään

siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Itä-Suomen yliopisto vahvistaa tieteidenvälistä yhteistyötä ja terävöittää tutkimuksen profiloitumista strategiassa tunnistettujen suuriin haasteisiin vastaamiseksi, vahvuusalojen kehittämiseksi ja kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseksi. Yliopiston avoimen tieteen toimintatapa nousee tasolle neljä vuoteen 2017 mennessä ja tasolle viisi vuoteen 2020 mennessä.

Yliopisto lisää kilpaillun täydentävän rahoituksen määrää ja tehostaa tutkijoiden lähipalveluja. Yliopiston kansainvälisen tutkimusrahoituksen osuus yliopiston tutkimusmenoista nousee kahteentoista prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

UEFin päivitetty strategia ja strategian jalkauttamista tukeva toimenpideohjelma julkaistiin maaliskuussa 2018 (<https://strategia.uef.fi/strategy>). Samanaikaisesti päivitettiin strategian toteutusohjelma.

Yliopisto profiloit tutkimustaan neljän strategiassa tunnistetun maailmanlaajuisen haasteen ympärille; Ikääntyminen, elintavat ja terveys; Oppiminen digitalisoituneessa yhteiskunnassa; Kulttuurien kohtaaminen, liikkuvuus ja rajat; Ympäristön muutos ja luonnonvarojen riittävyys. Tutkimusprofiilia on työstyetty yli tiedekunta - ja tieteenalarajojen. Kehittämistyössä on tunnistettu kunkin profiilialueen fokus, jossa yliopiston tutkimus on kansainvälisesti huipputasoista sekä näihin liittyvä vahva osaamisen. Lisäksi on tunnistettu kunkin profiilialueen tutkimukseen liittyvä osaamisen kehittämäinen.

Yliopisto on suunnannut sekä PROFi-rahoitusta että sisäistä strategista rahoitusta profiilialueiden vahvistamiseen. Strateginen rahoitus muodostuu suorasta tuesta profiilialueilla toimiville tutkimusalueille, Post Doc- ja tohtorikoulupaikkojen kohdentamisesta alueille sekä profiilialueita tukevan infrastruktuurin hankinnan tukemisesta.

Tutkimusprofiilin vahvistamiseen liittyy myös uudenmallinen yliopiston pitkän aikavälin strateginen henkilöstösuunnittelu, jota on toteutettu vuodesta 2017 alkaen. Suunnitelmissa rekrytointeja tarkastellaan kolmen vuoden aikajaksossa. Suunnittelussa on myös pyritty tunnistamaan tiedekuntarajat ylittävää yhteistoimintaa ja järjestetty siltarahoitusta välttämättömiin avauksiin.

Yliopisto on käynnistänyt kauden 2021-2030 strategian valmistelun. Osana strategian valmistelua toteutetaan vuoden 2019 aikana yliopiston tutkimuksen arviointi. Tutkimuksen arviointia toteutetaan tutkijoiden muodostamien tutkimusyhteisöjen (Research Communities) kautta. Tutkimusyhteisöiltä edellytetään monitieteisyyttä, vahvaa näyttöä tutkimuksen kansainvälisestä laadusta sekä kehittymisuunnitelma.

Vaikutavuus

Yliopisto on rakentanut avoimia innovaatioalustoja tunnistetuille osaamisprofiileille yhteistyössä ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten, yritysten, kampuskaupunkien, opiskelijoiden sekä laajasti sidosryhmien kanssa. Innovaatioekosysteemeissä luodaan uutta osaamista sekä kehitetään tutkimustietoa ja niihin perustuvia teknologioita erilaisia yhteiskehittämisen menetelmiä hyödyntäen.

Kuopio Health edistää asiakkaiden tarpeista lähtevää kehitystä, tutkimusta ja uusia innovaatioita sekä toimii alustana uusille tuotteille ja palveluille. Kuopio Health toimii avoimen innovaatiotoiminnan -mallilla, jossa

julkinen sektori, akateeminen maailma, elinkeinoelämä ja loppukäyttäjät yhdessä tuovat uusia ratkaisuja yhteiskunnan tarpeisiin. Kuopio Health-toimintaa rakennetaan yhteistyössä yliopiston, Savonia-ammattikorkeakoulun, Kuopion kaupungin, KYSin sekä yrittäjien kanssa. Vuoden 2018 aikana valmisteltiin Kuopio Health Osuuskunnan perustamista, osuuskunta on perustettu maaliskuussa 2019.

Green Hub on metsäbiotalousalan osaajayhteisö, jossa alueen asiantuntijat ratkovat yhdessä yritysten liiketoiminnan haasteita. Käytettävissä olevia työkaluja ovat mm. Tohtori tuli taloon -toiminta, osaajayhteisöt ja työpajat. Lisäksi käynnistetään yrityslähtöisiä tutkimushankkeita ja toteutetaan erilaisia lyhytkestoisia kehityskilpailuja. Mukana Green Hubissa ovat Business Joensuu, LUKE, yliopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu, Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy, Suomen ympäristökeskus SYKE, Suomen metsäkeskus, Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä ja Euroopan Metsäinstituutti EFI.

Kasvatustieteellisen alan tutkimuksen ja koulutuksen sekä oppimisen digitalisaation ympärillä tapahtuvaan kehitykseen on rakennettu uudentyyppistä yhteistyötä kaupungin, koulujen ja yritysten kesken. **Global Education Park** verkosto kattaa koulutusosaamisen varhaiskasvatuksesta tohtorikoulutukseen asti. Erityisenä piirteenä ekosysteemissä niin yksityinen kuin julkisen puoli toimivat yhdessä, pyrkimyksenä tarjota mahdollisimman korkealaatuisia koulutusosaamisen palveluita sekä koulutusvientituotteita.

Yliopisto koordinoi **Kansallisen neurokeskuksen** valmisteluvaihetta. Kansallisen neurokeskuksen tavoitteena on koota aivotutkimusta verkostomaisesti yhteen, edistää ja vahvistaa yhteistyötä korkeakoulujen, sairaaloiden ja sairaanhoitopiirien, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin välillä sekä avata mahdollisuuksia yritys-yhteistyölle ja kaupallistamiselle.

Itä-Suomen yliopisto on perustanut sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavuudentutkimuksen keskittymän, **Vaikuttavuustalo konseptin**, jonka keskiössä valtakunnallisen vaikuttavuustiedon tuottamisen ohella on erityisesti Itä- ja Kaakkois-Suomen maakuntia palvelevan yhteiskehittämisen vahvistaminen sosiaali- ja terveydenhuollon alueella sekä tutkimuksen että koulutuksen avulla.

Itä-Suomen yliopiston on mukana Fotoniikan tutkimuksen ja innovaatioiden lippulaivassa (PREIN).

Yliopisto on toteuttanut toimenpiteitä **avoimen tieteen toimintatavan edistämiseksi ja on nyt tasolla 4 ja lähestyy tasoa 5.**

Yliopiston strategian läpileikkaavana teemana on avoimuuden toimintakulttuurin kautta lisätä yliopiston vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta. Tiedekuntia ja laitoksia on haastettu pohtimaan mitä tutkimuksen avaaminen merkitsee kussakin oppiaineessa ja mitä toimenpiteitä avaaminen vaatii. Tällä on pyritty huolehtimaan avoimen tieteen toimintakulttuurin jalkauttamisesta sekä huomioimisesta tutkimusprosessin laadunhallinnassa.

Yliopiston julkaisu- ja datapolitiikan mukaisesti julkaisut tulee saattaa avoimesti saataville. Yliopiston julkaisuarkiston (eRepo) toiminta alkoi helmikuussa 2017. Julkaisuarkiston kautta avataan tutkijoiden julkaisut avoimesti saataville, kirjasto huolehtii avaamispalvelun ja luvat avaamiseen keskitetysti. Vuonna 2018 avattiin datan avaamiseen vastaava portaali kuin rinnakkaistallentamiselle. Rinnakkaistallenteita on eRepossa 1991 ja tutkimusdatan metadatatietoja 116. Väitöskirjoista 90 % julkaistaan avoimesti ja pro gradujen ja tieteellisten vertaisarvioitujen artikkelien avoimuusprosenttia on molempia kasvatettua 12

prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta.

Yliopistossa on kehitetty tietoteknistä infrastruktuuria vastaamaan tutkimusaineistojen hallinnointiin tutkimuksen aikana ja infrastruktuurin käyttöönotossa on huomioitu mahdollinen yhteentoimivuus kansallisten palveluiden kanssa. Kansallisia välineitä (IDA, DMPTuuli) kehitetään yhteistyössä eri verkostojen kanssa, niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Avoimen tieteen toimintakulttuurin edistämiseksi on toteutettu palkintokampanjoita sekä opiskelijoiden että henkilökunnan kesken. Lisäksi yliopistossa on tuotu avointa toimintakulttuuria näkyväksi erilaisin tapahtumin, kuten laitoskierrokset ns. OpenUEF- Roadshow -käyntien muodossa ja niiden sisältöä on laajennettu tutkimusdatan avaamiseen.

Kansallinen Open Science -kurssi otettiin käyttöön jatkokoulutettaville.

Yliopiston avoimen tieteen työryhmän tehtävänä tehdä esityksiä yliopiston periaatteista ja käytännöistä avoimen tieteen toimintatapoihin liittyen. Tietojärjestelmien kehittämisessä on huomioitu avointen standardien hyödyntäminen, joten avoimet aineistot ovat haettavissa OAI-PMH-protokollan avulla muihin järjestelmiin. Erityistä huomiota on kiinnitetty tutkijatunnisteiden hyödyntämiseen. Yliopiston tarjoamia avoimuuden palveluita kehitetään edelleen toimintaympäristön muutosten mukana. Aineistojen CC-lisenssointiin järjestetty koulutusta yhteistyössä Savonia-AMK:n kanssa. Tutkijoiden edellytetään kuvailevan aineistojen metatiedot Etsin-palveluun.

Vuonna 2018 pilotoitiin aineistojen avaamista kielipankissa sekä kansallisissa repositorioissa. Samalla on selkiytetty tekijyyteen ja omistajuuteen vaikuttavia prosesseja ja kuvauksia. Prosessi on edelleen kehittämisvaiheessa. Lisäksi on käyty läpi PAS-prosessia ja siihen liittyvää ohjeistusta. Muita kansallisia palveluita, kuten IDA ja CSC:n infrastruktuurit, on markkinoitu ja käyttöä kasvatettu vuoden 2018 aikana.

Vuonna 2019 otetaan mukaan myös avoimeen oppimiseen liittyvät toimintatavat ja opetusaineistojen avaaminen avoimen tieteen ohjelmatyöhön. Tässä pyritään tukemaan kansallisia käytäntöjä ja luomaan toimivat palvelut yliopiston sisälle. Avointen opetusaineistojen raportointia aloitettu, mutta sen osalta odotetaan CSC:n kansallista ratkaisua.

Yliopisto on aktiivisesti mukana UNIFIn avoin tiede ja data - toimenpideohjelmatyössä sekä Tieteellisen seuran valtuuskunnan avoimen tieteen asiantuntijaryhmissä.

Yliopisto laati ensimmäisen tietotilinpäätöksen vuodelta 2018. Tietotilinpäätös kuvaa tietojen käsittelyn nykytilaa sekä arvioi tietosuojan ja tietoturvan toteutumista. Lisäksi se sisältää tietosuojan ja tietoturvaan liittyviä kehittämistarpeita ja -toimenpiteitä. Tietotilinpäätös on keskeinen dokumentti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista osoitusvelvollisuutta.

Tietosuoja ja tietoturvaa on kehitetty UEFissa tiiviissä yhteistyössä eri yksiköiden kanssa. Vuonna 2018 toteutettiin yleishallinto- ja lakipalveluiden ja tietotekniikkapalveluiden yhteinen EU:n tietosuoja-asetukseen liittyvä laaja kehittämisprojekti. Projektissa toteutettiin mm. henkilötietoaineistojen kartoitukset, tietosuoja- ja tietoturvasäännösten päivittäminen, henkilötietojen käsittelyn kuvaukset ja informointi sekä useita tietosuojakoulutuksia henkilöstölle. UEF palkittiin hyvin tehdystä tietosuojatyöstä ja aktiivisesta

osallistumisesta Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (Juhta) ja Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtoryhmän (VAHTI) järjestämiin tietosuojan yhteishankkeisiin.

Yliopiston kansainvälisen kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus tutkimusrahoituksesta (ml. perusrahoitus) vuonna 2018 oli 6,6 %. Tutkimusrahoituksen haun tueksi yliopiston tiedekunnissa toimii seitsemän tutkimusrahoituksen koordinaattoria. Kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta kasvoi vuonna 2018 0,7 prosenttia.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälilinen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

3. ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Itä-Suomen yliopistoa kehitetään monitieteisenä ja opiskelijakeskeisenä tiedeyliopistona. Toimintaa ohjaaviksi haasteiksi on tunnistettu ikääntyminen, elintavat ja terveys, oppiminen digitalisoituneessa yhteiskunnassa, ympäristön muutos ja luonnonvarojen riittävyys sekä kulttuurien kohtaaminen, liikkuvuus ja rajat.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopisto vastaa strategiassaan tunnistamiinsa globaaleihin haasteisiin kansainvälisen tason ja monitieteisten tutkimusalueiden kautta. Tutkimusalueet ovat 1) aerosolit, ilmastonmuutos ja ihmisen terveys, 2) kardiovaskulaariset ja metaboliset sairaudet, 3) metsät, globaalimuutos ja biotalous, 4) neurotieteet, 5) rajat, liikkuvuus ja kulttuurien kohtaaminen. Yliopisto on tunnistanut myös vahvoja ja nousevia aloja. Tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja tohtorikoulutus integroidaan vahvasti erityisesti kansainvälisen tason tutkimusalueiden toimintaan.

Tutkimuksen profiilointi kuvattu kohdassa Vahvat korkeakoulu yksiköt osaamisen uudistajana.

Yliopisto päivitti vuosille 2015 - 2020 laaditun tutkimusinfrastruktuuriohjelman. Ohjelma on osa yliopiston strategian toteutusohjelmaa ja se määrittelee yliopiston keskeisen tutkimusinfrastruktuurin. Yliopisto kohdentaa strategista rahoitusta kilpaillulla rahoituksella tehtävistä tutkimusinfrastruktuuri-hankinnoista aiheutuvien poistokulujen kattamiseen.

Yliopiston tohtoriohjelmaraakenne on uudistettu kytkemällä tohtoriohjelmat tiiviisti tutkimusalueiden toimintaan.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 430
Kasvatusalat	260
Terveys- ja hyvinvointialat	190
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	165
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	160
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	130
Luonnontieteet	215
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	60
Maatalous- ja metsätieteelliset alat	45
Hammaslääketiede	40
Lääketiede	165
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	152
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 500

Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 70, erityislastentarhanopettajat 30, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 100, humanistiset oppiaineet 60 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 60. Muiden opettajankoulutuksen aineiden tutkintotavoitteet säilyvät kauden 2013-2016 mukaisina.

Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 40 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen. Yliopisto vähentää humanistisen alan opettajankoulutusta. Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus, erityisopetuksen opettajatarpeet).

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Yliopisto on lisännyt lastentarhanopettajankoulutuksen sisäänottoa pysyvästi 40 aloituspaikalla vuodesta 2017 alkaen sekä sitoutunut lisäämään vuosina 2018 - 2021 nykyiseen aloituspaikkamäärään verrattuna vuosina 2019-2019 20 aloituspaikalla ja vuosina 2020-2021 40 aloituspaikalla. Vuonna 2018 kaikkia varhaiskasvatuksen aloituspaikkoja ei saatu kaikkia täytettyä, tämän vuoksi valintaperusteita tarkastettiin

vuoden 2019 osalta, lisäksi tehostettiin koulutuksen markkinointia.

Yliopisto on sopinut Turun yliopiston kanssa koulutusvastuusiin liittyvästä työnjaosta siten, että Itä-Suomen yliopisto luopuu saksan kielen koulutusvastuusta ja Turun yliopisto luopuu venäjän kielen (slaavilaiset kielet) koulutusvastuustaan 1.1.2017 alkaen. Humanistisen alan sisäänottoa kokonaisuudessaan on vähennetty: saksan kieleen eikä yleisen kielitieteen kandidaattiopintoihin ei ole sisäänottoa 2017 alkaen. Myös teologian aloituspaikkoja on myös vähennetty. Saksan kielen viimeinen sisäänotto oli 2016, jolloin paikan otti vastaan 15 hyväksyttyä hakijaa. Opintojen aikaista aineenopettajakoulutuksen (aineenopettajan pedagogisten opintojen) valinta supistetaan, kun viimeiset valitut opiskelijat ovat ohittaneet kandidaattivaiheen.

Itä-Suomen yliopisto ja Helsingin yliopisto ovat sopineet että oikeusnotaarin ja oikeustieteen maisterin tutkinnon sisäänottoista siten, että kevään 2018 valinnoista lähtien Helsingin yliopisto vähentää ON-/OTM-tutkinnon sisäänottoa 20 aloituspaikalla ja Itä-Suomen yliopisto tekee ON-/OTM-tutkinnon sisäänottoon vastaavan lisäyksen (40 -> 60).

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 147 806 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 135 067 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon ortodoksinen teologia, karjalan kielen tutkimus ja opetus sekä harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 7 866 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 17 000 000 euroa vuonna 2017, 16 600 000 euroa vuonna 2018, 13 900 000 euroa vuonna 2019 ja 13 400 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Ammattikorkeakouluyhteistyön tiivistäminen laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi
- Kasvatustieteellisen alan laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen
- Oppimisympäristöjen kehittäminen ja opettajien pedagogisten valmiuksien lisääminen
- Tutkimusprofiilin ja tieteidenvälisyyden vahvistaminen
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- Hammaslääketieteen koulutuksen laajentaminen kaudella 2010-2012 ja lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016
- Koulutuksen uudelleen järjestäminen ml. lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 2 771 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 9 968 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Ammattikorkeakouluysteistyön tiivistäminen laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi

Toimenpiteet raportoitu vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina - kohdassa.

Kasvatustieteellisen alan laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen:

Toimenpiteet raportoitu vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina - kohdassa.

Oppimisympäristöjen kehittäminen ja opettajien pedagogisten valmiuksien lisääminen:

Toimenpiteet raportoitu kohdassa Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään- kohdassa.

Tutkimusprofiilin ja tieteidenvälisyyden vahvistaminen

Toimenpiteet raportoitu tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia- kohdassa.

Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus:

Toimenpiteet raportoitu kohdassa tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia - kohdassa.

Hammaslääketieteen koulutuksen laajentaminen

Yliopisto käynnisti hammaslääketieteen koulutuksen vuonna 2010. Koulutusohjelma on moderni kokonaisuus, jossa korostetaan suun alueen sairauksien merkitystä ihmisen yleisterveydelle ja hammaslääkärin vastuuta suun alueen sairauksien asiantuntijana. Koulutuksen käynnistäminen on vaatinut täysin uuden infrastruktuurin rakentamisen. Hammaslääketieteen koulutuksen ansaintamallin mukaiseen tuottavuuteen pyritään vuoteen 2020 mennessä. Koulutuksessa panostetaan erityisesti moniammatilliseen tiimityöhön. Hammaslääketieteen koulutusohjelma toteutetaan yliopiston ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin yhteistyönä. Opetukseen sisältyy keskeisenä osana työskentely simulaatiotilassa ja opetuslinikassa, jota hyödyntää myös Savonia-ammattikorkeakoulu ja hammaslääketieteen opiskelijan työparina on jo opintojen varhaisessa vaiheessa suuhygienistiopiskelija.

Hammaslääketieteen koulutuksen käynnistämisenä on pyritty vastaamaan alueelliseen tarpeeseen ja tämä tarve on pystytty täyttämään. Itä-Suomen yliopistosta valmistuneet hammaslääkärit (vuonna 2018 valmistui 40 hammaslääkärinä) ovat sijoittuneet alueelle työhön parantaen suun terveydenhuollon palvelujen saatavuutta Itä-Suomessa. Henkilöstörekrytoinneissa on keskitytty mahdollisimman pätevän opetushenkilöstön saamiseen ja sitouttamiseen Itä-Suomen yliopistoon ja tässä on onnistuttu. Tätä kautta opetus pyritään turvaamaan tulevinakin vuosina. Samalla myös tutkimuksen osuutta yksikössä voidaan vahvistaa. Yhteistyöllä eri yliopistojen välillä pyritään saamaan hyöty irti rajallisista kansallisista resursseista.

Lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen

Yliopisto on lisännyt sovitusti aloituspaikkamääränsä 132 paikasta 164 aloituspaikkaan. Yliopisto on suurin alan kouluttaja maassamme. Sisänoton laajennus synnytti tarpeen tutkintorakenteen uudistamiseen ja

kliinisen vaiheen opetuksen hajautuksen laajentamiseen (Joensuu, Jyväskylä, Mikkeli).

Kliinisen opetuksen hajautus on alkanut vuonna 2016 ja täysimittaisena se tulee realisoitumaan laajentuneen sisäänoton kautta lukuvuonna 2018-2019, kun useat laajemman sisäänoton vuosikurssit ovat kliinisessä opetuksessa ja hajautetussa kliinisessä opetuksessa. Hajautetun opetuksen suunnittelu ja järjestäminen on aiheuttanut lisääntyneen opettajatarpeen. Hajautus on tähän mennessä onnistunut ja lisännyt alueellista yhteistyötä keskussairaaloiden ja sairaanhoitopiirien kanssa.

Lääketiede osallistui ensimmäistä kertaa alakohtaiseen yhteisvalintaan.

Koulutuksen uudelleen järjestäminen ml. lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen:

Toimenpiteet raportoitu tutkintotavoitteet kohdassa.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Lea Ryyänen-Karjalainen
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Jukka Mönkkönen
Rehtori

LIITTEET